

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
ÓLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyílttér garmond soronként 60 fillér.

A község közegészségügye.

II.

Vannak egyesek, akik kórházaknak a községekben való felállítását óhajtják. A magam részéről ez az eszme ugy anyáig, mint gyakorlatilag kivihetetlen.

A kórházak csak úgy felelnek meg nemes hivatásuknak, ha a sebesen haladó orvosi tudomány minden drága műszerével fel vannak ruházva. A kórházi orvosokat pedig veleszületett tehetsége mellett a nagy gyakorlat, a betegségek sokféleségének felismerése teszi mesterré, mint a községenként esetleg felállítani szándékolt csekély beteget magába foglaló községi kórházak orvosai nélkülöznenek, a szenvedő emberiség nagy kárára.

A kórházak meghagyandók a maguk jelenlegi speciális helyeiken.

Az alkotandó egészségügyi törvény intézkedései alapján az egyes betegségekre kizárólag jótékony hatással bíró fürdők állami tulajdonba és kezelésbe veendő, az ezen betegségek kezelésére szükségelt kórházi műtőszobák és eszközök teljes felszerelésével. Fürdőink nélkülülük a nagy kórházak felszerelését. A vizkura pedig orvosi laboratórium, műtőszoba, valamint ennek teljes felszerelése hiányában a kellő eredményt nem érheti el.

Az Alföld népe nélkülözi földrajzi fekvésénél fogva az erdőket, hol a pihenni

vágyó fáradt emberiség vasárnap délutánján élvezhetné az üde levegőt és gyönyörködhetne a természet szépségeiben. Ezen minden községben sétatermeknek, népkerteknek felállításával lehetne segíteni.

Községek alakulásával el van rendelve temetők, utcák, dőghelyek, iskolák, templomok kihasítása. Ezek mellett el volna rendelendő 3 hold földterületnek népkert céljaira való kihasítása is. A területet a község adná s azok kezelését jobb javadalmazás mellett a faiskolákat kezelők látnák el. A fásítást az állam teljesítené. A nép a szórakozást a népkertben megtalálná és nem vágya unalomüzből poros utcákra, dohos pálinkamérésekbe.

A táncenedélyeket kis községekben s kisebb nagyközségekben korlátozni kell. Meg kell tiltani a táncestélyeknek a korcsmákban való tartását. A község által a sétakert közepén felállítani rendelt tűzrendészeti és egészségügyi szabályoknak megfelelő tánchelyiségben, mint középületben, a sétakert vagy más jótékony célú intézmény javára volnának hatósági felügyelet alatt tartandók korlátolt számú táncestélyek.

A közegészségügyi törvények eme intézkedésével meg volna védve a fiatalok anyagi, erkölcsileg, közegészségileg.

Az Alföld népének a madarak és fák iránt megnyilvánult ellenszenvét nem a madarak és fák ünnepeinek könyvből való

ismertetésével, hanem a sétányokban való szemlélet útján lehetne megszüntetni.

Az új törvényben az elhagyott gyermekek védelme a legnagyobb mértékben kell hogy kifejezésre jusson.

Az elhagyottnak nyilvánított s nevelési tekintetben kifogás alá nem eső anya vagy nagyanya karjai közül nem kell a gyermeket elrabolni, gyermekmenhelyre szállítani, vagy idegenek üzérkedő kezeire bízni, hanem a gyermek felnevelésére szánt állami vagy községi segély az anyán vagy nagyanyának utalványozandó. Az elhagyott gyermek anyjában is megvan a legfenségesebb szeretet. Ettől a természetadta legszebb érzelmétől nem szabad elvonni az államnak a nyomor révén az erre érdemes anyját.

A fertőző betegségek kötelező vizsgálatánál kiterjesztendő a vizsgálat a bujakkóros megbetegedések ellenőrzése céljából a férfi nemnél a nemi szervek ingyenes vizsgálata és gyógykezelésére. Kötelező volna ezen vizsgálat az iskolákban a munkás és cselédkönyv váltásnál s a házasságkötés előtt.

A községi orvosnak törvényben előírt kötelességei kibővitendő volnának a pénztári betegek ingyenes gyógykezelésével, azoknak legalább évenként két ízben való kötelező látogatásával, a tapasztalt egészségügyi hiányok eloszlátása céljából az első fokú hatóságnak való bejelentési kötelezettségével, a sétatermek

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzalog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

Pillanatnyi téboly.

Irta: **Fred Boutet.**

Cave, a híres elmeorvos, délelőt sohasem fogadott, mostani látogatója azonban olyan kétségbeesetten kérte segítségét, hogy késznek nyilatkozott tíz percet neki szentelni, mielőtt az elmeegógyintézetbe menne.

Egy magas sugár termetű, finom, előkelő arcú szőke fiatal embert bocsátottak be hozzá. Kimerültnek, izgatottnak látszott. Talpig feketébe volt öltözve, elegáns lakkecipővel, mely azonban egészen poros volt.

— Uram, mondta neki az orvos, ki gyors fürkésző tekintetét vetett rá, fogadtam önt, mert azt hiszem, hogy rendkívüli szorgalmazását valamely komoly indító ok fogja megmagyarázni, pontban kilenc órakor várnak rám a hallgatóim és a betegek.

— Uram, felelt a fiatal ember, olyan örületes, olyan szokatlan dolog történt velem, hogy

haladék nélkül tisztán akarok látni az esetemben. Tudom, hogy ön a legnagyobb speciálista idegbajokban s öntől szeretném hallani az ítéletemet.

— Foglaljon helyet, mondta az orvos, hallgatom önt.

— Uram, én huszonkilenc esztendő vagyok, mindig rendes életet éltem, egészségem közepes, az elmém normális. Vagyonos ember vagyok, építész és ügyeim jól mennek. Tíz nap mulva házasságra akarok lépni egy kedves leánykával, akit imádom. Tegnap ebédre kellett volna mennem a jegyesem szüleihez. Korán felöltöztem, mert öt órakor találkám volt üzleti ügyekben, melyek egész ebédig igénybe vettek volna. Félöt tájban távoztam hazulról, egy virágkereskedésből rózsza és fehér orgona bokrétát küldtem a jegyesemnek s a Csillag diadalivnél bérkocsiba ültem, hogy a Haussman boulevardra menjek a bankba, hol a találkám volt . . . És azután . . .

A fiatal ember elhallgatott.

— És azután? kérdezte az orvos.

— Nem tudom, felelte a fiatal ember zavartan. Egy lyuk. A semmi! A kültelkeken

egy fasorban, egy kis erdő alján találtam magamat, ugyszólván ébredtem fel. Reggel volt — ma reggel, Körülbelül egy órával ezelőtt. Nem tudtam, hol vagyok. Nem emlékeztem, semmimem árulta el, hogy ugyan mit tettem. Megtaláltam a zsebeimben a kulcsaimat, a revolveremet, a zsebkönyvemet és a pénzemet, de költenem kellett belőle, mert nem volt meg az egész összeg. Egy villamos kocsin a „Boulogne“ felirást olvastam. Nem értettem a dolgot. Pár percre volt szükségem, hogy számot adjak magamnak a helyzetemről. Ugy rémlett, mintha egy más világról, sőt egyenesen a halálból jönnék. És hirtelen őrjítő félelem vett erőt rajtam, mely nem akart szünni. Eszembe jutott az ön neve, megtudakoltam az ön lakcímét egy auteuili gyógyszerárban s azzal az elhatározással, hogy minden áron és haladéktalanul felkeresem önt, bérkocsiba veteltem magamat és ide hajtottam; mert tudni akarom, mi történt velem, mitévő legyek, ha örültt vagyok; és az leszek, nagyon félek tőle!

Lihegett, az arca elsárgult, a fogai vacogtak. A tanár figyelmesen szemlélte őt.

egészségügyi felügyeletével, a fertőző betegek ingyenes vizsgálatával és gyógykezelésével.

A községi orvos hivatalnoki minőségben az előjáróság mellé rendelt s fegyelmileg a járásorvos alá rendelt közege lenne a községi tanácsnak.

A járásorvos felügyeleti joga nemcsak az írásbeli teendők felülvizsgálására irányuljon, hanem ez a jog a községi orvos kezelésére bizott betegek helyes gyógykezelésének ellenőrizhetésére is ki kell hogy terjesztessék.

A járásorvos ezáltal a betegek védelmét szolgálná, míg másrésről, a betegeket a helyes gyógykezelésről megnyugtatta, a községi orvosoknak néhol megrendült bizalmát helyreállítani volna képes.

Ezek volnának az új közegészségügyi törvényben felveendő ama újabb alkotások, melyek a gyakorlati életben az én hitem és meggyőződése szerint a szenvedő emberiség javára volnának.

Alakulás küszöbén.

„Mindszenti Ipartestület“

Lapunk előző számában néhány rövid szóval megemlékeztünk a helybeli ipartestület alapszabályainak jóváhagyásáról, s azzal kapcsolatosan a szükségképpen bekövetkező hatósági intézkedésekről.

Kiegészítjük híradásunkat azzal, hogy az I. foku iparhatóság már is intézkedett a miniszteri rendelet végrehajtása iránt a következő hivatalos kiadmányban.

Tekintetes

Dr. Keresztes Nagy Sándor ügyvéd urnak
Mindszent.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium folyó hó 1-ről 33130 VI-A.1910. szám alatt kelt rendeletével jóváhagyván a „Mindszenti Ipartestület“ alapszabályait, előállott annak szüksége, hogy ezen új erkölcsi testület végleg megalakuljon s mielőbb megkezdje önálló működését.

A testület helyes irányu és egyáltalán eredményes munkálkodásának legelső alapföltétele, hogy annak vezetése, irányítása és ellenőrzése,

— Lássuk, mondta, ez az első krízis? . . . a multban nem volt semmi ilyen baja?

— Nem, semmi . . . Rosszullétek talán, görcsök talán gyermekkoromban, ideges bántalmak tizenöt éves korom körül, amikor az apám meghalt.

— Miben halt meg?

— Az apám éjt, napot egyé telt, hogy vagyont szerezzen magának, a lélekölő munka egészen kimerítette s csak az alkohol volt képes az erejét felfrísíteni. Egyszer aztán holtan esett össze.

— Igen, mondta az orvos. Térjünk vissza önre. Ön nagyon különös és nagyon ritka eset. De mindennek előtt né féljen ön . . . Önnek krízise volt, melyet mi ambulans automatizmusnak nevezünk. Ezekben a krízisekben az egyén tetteit nem az ő rendes akarata diktálja. Egy neme lesz az ébren alvajáróknak. Mikor aztán újra magához tér, nem emlékszik rá, hogy mit tett, és gyakran azok, akik körül vesszik, nem veszik észre az állapotát . . . De legyen nyugodt, én kigyógyítom önt.

— És a házasságom? kérdezte kétségbeesve a boldogtalan. Megesküdhetem a jövő héten?

— Majd meglátjuk, mondta az orvos kitérően. De vizsgáljuk az ön esetét. Próbáljon visszaemlékezni. Ön értelmes ember. Feszítse meg az emlékező tehetségét: Kocsin ment ön a Csillag diadalívhez? . . .

Parancsolón nézett a szemei közé, mintha erővel akarta volna visszahozni tönkrement emlékező tehetségét.

— Én nem tudom! Nem tudhatom. Látom magamat a kocsiban ülni, szivarra gyujtani,

különösen is a kezdet-kezdetén, az iparosok ügyei iránt önzetlenül érdeklődő, s egyuttal szakzerű és tudományos előkészültségük alapján is teljesen megbízható olyan egyének kezébe helyeztessék, akikről joggal föltételezhető, hogy a részükre juttatott jogokat és azokkal járó köteleességeket mindenkor hiven és törvényszerűleg fogják kezelni és teljesíteni.

Teljes megnyugvással arra nézve, hogy tekintetes uraságod Mindszent község iparos polgárainak közérdekeit állandóan jószívvel karolja fel, s minden díjazások nélkül hajlandó közhasznú, fáradságos munkára vállalkozni, az 1884. évi XVII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 39266/1884. számú földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 46. §-a alapján az I. foku iparhatóságok részére biztosított jogkörbe tekintetes Ügyvéd Urat a „Mindszenti Ipartestület“ iparhatósági biztosául ezenel kirendelem, s egyuttal tisztelettel fölkérem, hogy ez állásával kapcsolatos teendőit az utasítások értelmében sürgősen foganatosítani sziveskedjék.

Egyidejűleg kiadom tekintetes Uraságod részére az Ipartestület alakuló közgyűlési jegyzőkönyvének és a testületi alapszabályoknak eredeti, valamint a vonatkozó miniszteri rendelet másolati példányát, s közlöm végül a testület tagjainak csoportosított névlajstromát, megjegyezvén, hogy a testület részére szükségelendő összes okiratokat annak idejében szintén rendelkezésére bocsátani fogom.

Mindszent, 1910. július 30.

Tary István

főszolgabíró,
mint elsőfoku iparhatóság.

Amenyiben az Ipartestület 8 napon belül végleg megalakulni köteles, s illetőleg ezen alakuló gyűlésen választja meg összes előjárósági tisztviselőit, érdekesnek tartjuk leköszölni a testület kötelékébe máig tartozó 129 iparos polgártársaink teljes névsorát, amint következik:

Asztalos: Apró Balázs, Braulik Lajos, Heiman Jenő, Hevesi Menyhért, Keresztes Áron, Murányi Lajos, Seres Béla, Seres György, Zánthó János, Zánthó József.

Ács: Apró Sándor, Baksay József, Bozó Mihály, Elhardt Ferenc, Elhardt Mihály, Fülöp Imre, Herceg István, Pap Pál Sándor, Szakál Gáspár, Szakál Mihály, Szalma Ferenc, Varga István, Zánthó Kálmán.

Bádogos: Bergel Lajos.

Bognár: Apró József, Gémes Fábán, Gémes Gyula, Gál Mihály, Héjja János, Mihály József ifj.

eldobni a gyufát, mely egy kissé megégette az ujjamat . . . és aztán, átmenet nélkül, a kültelki fasort, a reggeli napot és egy villamos kocsi „Boulogne“ felirással . . . Nem tudom!

És hirtelen kezébe rejtette az arcát s görcsös zokogásban tört ki.

— Mi ez itt? kérdezte az orvos s megfogta a jobb karját a fiatal embernek. Meg van ön sérülve?

Vizsgálni kezdte a felöltő hajtókája alatt az ing kezelőjét és az egészen vörös volt, valamint a kabát ujjának a bélése is. A kéz tele volt bőrhörzsolással s harapáshoz hasonló kör-alaku kékes sebhely volt rajta, ezekből azonban nem jöhetett annyi vér.

— Vesse le a felöltőjét, mondta az orvos.

Az ing eleje összegyűrve, megtépvé tele volt vörös pettyekkel, melyek úgy fecskendeződtek rá. A piszko inggallér apró, véres ujjak lenyomatait tüntette fel egész világosan. A nyakon a kézhez hasonló karmolásszerű vörös sávok voltak.

A fiatal ember egy ugrással talpra állt. Egy tükrökhöz rohant, aztán szinéből kikeltlen reszketve tért vissza.

— Mi ez? kérdezte rémülten. Ezt még nem vettem észre. Mi ez?

— Ön Boulogneban tért magához? kérdezte a tanár, ki minden hidegvére mellett is elsápadt.

— Igen, mondta a másik és reszketve tette hozzá: Történt . . . történt valami azon a vidéken?

— Igen, felelt az orvos tompán. Egy kis leány. A mai lapok részletesen leírják. A bozótban találták a Szajna partján Suresnes alatt,

Borbély: Babáček Eduárd, Farkas Béla, Hegyesi Illés, Huszka Ágoston, Mátis József, Tarr Lajos, Tisza Sándor.

Csizmadia: Aradi Antal, Balázs Lajos, Farkas István, Lantos Lajos, Pádi Lajos, Sebestyén János Béla, Szécsi István.

Cipész: Babáček Eduárd, Bánfi Joachim, Braun Eberhard, Ferenci József, Gémes Károly, Gyovai András, Gyovay István, Hoics Ede, Klein Mihály, Lippai István, Luca Antal, Nagy Antal, Pálfi Mátyás, Rozenbrauer Károly, Saja Pál, Suttai János, Szilágyi Ignác, Takács István, Tóth István, Weinberger Ferenc.

Hentes: Ambrus D. István, Gémes Pál, Judik Menyhért, Judik Mihály.

Kalapos: Páncél Károly, Zámbo Pál.

Kádár: Farkas Sándor.

Kéményseprő: özv. Müller Jánosné.

Kovács: Apró Antal, Gyenes Vilmos, Hevesi Balázs, Hevesi Gáspár, Korom Gáspár, Lantos Lukács, Nepper István, Nepper Lajos, Pápai István, ifj. Pápai István.

Kőműves: Aradi György, Bárány József, Lőrinc Pál, Mészáros Lajos, Seres Lajos, Seres Sándor, Tormási Miklós.

Köteles: Rozenbrauer János, Rozenbrauer Vilmos.

Lakatos: Bakai Mátyás, Bálint Dávid, Hevesi Gábor, Szolga Ferenc.

Mészáros: Korom József, Schwáb Antal, Schwáb Jenő, Schwáb Mór.

Mézesbábos: Kiss Pál.

Órás: Berg Sámuel, Széles István.

Rézműves: Grossmann Pál.

Sütő: Hollósi Imre, Weisz Pál.

Szabó: Annus József, Annus Sándor, Balogh György, Bozó Énok, Dózsa Elek, Lantos Józsefné, Répás János, Szabó József, Szeri Frigyes, Szeri József, Vida Mihályné, Zámbo István.

Szjgyártó: Falábu Imre, Falábu Józsefné, Gacsári Kis János.

Szobafestő: Löwy Gyula.

Szücs: Szabó István.

Takács: Csorba Pál, Kallai Gábor, Kallai Pál, Sánta Mihály.

A mindszenti iparosok bölcsességébe és jóindulatu higgadtságába vetett hittel reméljük, hogy saját ügyeik vitelére azokat választják ki maguk közül, akik állásaikra a legméltóbbak és legérdemesebbek is.

meztelenül, összemarcangolva, megcsontítva. Véde magát, a körmei alatt még tele volt vérral s egy csomó szőke haját tartott a markában. Hajoljon le. Igen, ez az, tette hozzá, miközben a fiatal ember szőke hajában egy kis csupasz, vérral aláfutott helyre mutatott.

— De csak nem gondolja . . . nem gondolja, hogy én voltam! Az lehetetlen, teljes lehetetlen!

— Olvassa a gyilkos személyleírását, mondta a tanár. Két gyerkőc látta, amint ön a leánykát magával vonszolta.

A fiatal ember felkapta az ujságot. Egy pillanat múlva elvált arccal nézett fel róla.

— Ez örütség! hörgögte. Ez nem lehettem én . . . Én! De különben is, ordította hirtelen, a büntény tegnap délelőtt történt és én tegnap reggel az irodában voltam ép észszel, jó egészségben. Ez nem én vagyok! Nem lehetek én!

— Tegnap, melyik napon? kérdezte az orvos.

— Tegnap, kedden, természetesen.

— De hiszen tegnap szerda volt. Ma csütörtök van. Nézze meg a lap dátumát.

— Csütörtök, csütörtök! ismételte a fiatal ember tompán. Ugy hát kedd óta . . .

— Igen, mondta az orvos, a hirtelen roham, a rögtöni szatir-krízis, a huszonnégy órai álom valahol a bozótban! . . . Ön mindezért nem felelős.

— Igen, igen! dörmögte az ember fakóra vált arccal. Bocsánatot kérek öntől, tette hozzá, nem tehetek mást!

A halántékához emelte a jobbát, lövés dördült el s holtan végig terült a tanár szőnyegén.

A létminimum.

Egy rémséges eset, mely a közelmúltban nemcsak a főváros, hanem az egész ország, sőt nyilván az egész világ társadalmát izgalomba hozta, sok olyan témát vetett felszínre, amelyekkel foglalkozni, nemcsak ilyen sajnálatos események felvetődésekor, hanem igenis, mindig és mindaddig, míg orvosolva nincsenek, állandóan napirenden kellene, hogy legyenek.

Ebből a garmadából kiragadunk mi is egy szálat s próbálkozunk meg hazai viszonyaink szerint megállapítani, hogy tulajdonképpen, mennyi is az a legkevesebb, amely egy család fenntartására okvetlenül szükséges s hogy mennyi keresetének kell egy férfinak lennie, hogy egyáltalában családot alapíthasson.

Az a szerencsétlen eset megmutatta, hogy emberek, kiknek havi keresetük, a főváros drágasága mellett, csekély hatvan korona, családot alapítanak s annak mind a hét tagját ruhazni, élelmeznie, sőt tanítania kell s mindezt nem az Isten pusztá ege alatt, hanem víztől, esőtől, széltől és hidegtől mentes hajlék alatt.

Bizonyos, még vitatkozni sem lehet rajta, hogy ilyen kereset mellett egy ilyen nagyszámú, de még sokkalta kisebb családot sem lehet eltartani, gyermekeket felnevelni.

A létminimum, manapság városi lakost tekintve, leredukálva az igényeket majd a nullára, havi 200 korona, községi lakosnak 140 korona. Akinek keresete ezen alul van, annak családot alapítania nem szabad.

S ezen a ponton kell tulajdonképpen vesztegelnünk, mert ezt a pontot senki sem feszegette. Beszéltek az állam szűkmarkuságáról, mely alkalmazottait éhezésre kényszeríti; beszéltek a társadalmi igazságtalanságról, mely nem segíti azt, ki a hazának öt élő munkabíró s később adófizető polgárt ajándékoz. Szidták az állami berendezésünket, mely még adómentességet sem ad az ennyire szegény s csekély keresetű egyéneknek. Beszéltek a rettenetes drágaságot, a lak viszonyok türethetlenségét, szóval mindent, de mindent, mely közvetve, vagy közvetlenül a nagy tragédiához hozzájárult, csak éppen azt nem szidták, mit szidni joguk lett volna, csak éppen azt nem gáncsolták, mit gáncsolni igazságos lett volna. Nem nehezményezték azt, hogy egy ember, kinek keresete a létminimumot el nem éri, családot alapít s mikor annak tudatára jut, hogy azt keresményéből el tartani nem lehet, kiirtja, mind egy szálig s evvel akarja mintegy expiálni azt az eredendő bűnét, hogy számítás, gondolkodás nélkül ment a házasság biztosan előrelátható terhes szerződésébe, noha annak teljesíthetőségéről, illetve nem teljesíthetőségéről már jó-elevé meggyőződhetett.

Itt kell az államhatalomnak közbe lépnie s miként a katonaság megköveteli, az oly sokszor megsiratott kauciót, úgy az állam is megkívánhatja attól, ki házasságot köt, hogy vagy mutassa ki, hogy a létminimumra szükségességeket megkeresi, vagy ha ezt nem tudja, akkor olyan kauciót tudjon letenni, mely keresetét a létminimumra kiegészíti.

Ha azután az állam ilyen beavatkozása meg lesz, meg lesz egyúttal a fi-

zetések rendezése is. Mert az államnak szüksége van a házasságokra, mert katonára s adófizető polgárokra mulhatatlanul reflektál s azoknak létezése, szoros nexusban áll, a házasságkötések számával.

Nem akarunk mi a kaució behozatala mellett kardoskodni. Jól tudjuk, hogy mennyi tenger boldogtalanságnak szülőanyja az már hadseregünknel is, de azt viszont joggal követelhetjük, már a társadalmi rend érdekében is, hogy olyanoknak a családi tüzhely alapítását megtiltsák, kik annak eltarthatásáról gondoskodni nem tudnak. Mert végeredményben mégis csak sokkal jobb eset az, mikor egynéhány könyhullajtás árán megszabadulunk, egy hosszú élet nyomorától. Esetleg világraszóló tragédiák véres vízióitól, semhogyszabadjára eresztve a meggondolatlan emberi szenvedélyeket, akkor is oltár elé vezessük szeretetünk tárgyát, mikor annak eltartásáról nem tudunk gondoskodni. Az ilyen családalapítás az utódokra is hátrányos, mert hijján az anyagiaknak, a gyermekek felnevelése és kiképezése is hiányos, azok elsenyvednek, elkorcsosodnak és sem az emberi nemnek, sem az államnak hasznos tagjaivá nem lehetnek.

A létminimum tehát mindenestre megállapítandó s az anyakönyvvezető elé csak azt bocsássuk, aki ezt a létminimumot keresetéhez számíthatja.

Aki annyit sem keres, hogy családját egyszerűen, de tisztességesen eltarthassa, az várjon addig, míg viszonyaik azt engedélyezik, de ne vigyen romlásba még olyanokat is, kik egyáltalában nem tehetnek arról, hogy életet adó apjuk, az élet fenntartásához szükséges dolgokat részükre megkeresni nem tudja.

Ujdonságok.

— **Házasság.** Szenes Jenő és Vigh Margit augusztus hó 4-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Mindszenti róm. kath. templomban.

— **Kompjárók vizsgálata.** A Mindszenti és Ányási kompjárók időközi vizsgálatát e hó 25-én ejtette meg a járási szolgabírói hivatal az államépítészeti hivatal közbenjöttével. A Mindszenti ugynevezett nagyrévet rendben találták. Ugy a kompokat, mint a lejárókat. Az Ányási, illetve alsó révnél a kompok és tartozékai szintén rendben találtak, azonban miután a Tisza balpartján a parttal párhuzamos lejárón a kompikötés a magasabb vizállásnál — és éppen ezuttal is — oly hosszú vendégkötél alkalmazását kívánja, hogy ilyenél, ha a víz sebes, a közlekedés veszedelmes, mert a kötélt minduntalan elszakadhat. Ezen okon utasította a bérlőket, illetve az uradalmat, hogy vagy a nagy kötelet ereszszék lejjebb, miáltal rövidebb vendégkötél kell, vagy pedig csináljanak alkalmas szükséglejárót. Addig pedig, amíg ez elkészül, betiltotta a veszélyesnek mutatóközpöközlekedést. Megint hull tehát az áldás a Mindszentiekre. Volna két révjárása és mégis csak egyikén járhat.

— **Halálozás.** Özv. Szilágyi Ferencné, szül. Gémes Anna e hó 29-én éjjel rövid szenvedés után, életének 70-ik évében meghalt. Temetése ma délután lesz Nyugodjék békében.

— **Az idej ujoncozás.** A honvédelmi miniszter a főszorozás dolgában a törvényhatóságokhoz újabb rendeletet intézett, melyben an-

nak a reménynek ad kifejezést, hogy a főszorozás augusztus 1-én megkezdődhetik. A miniszter közli a törvényhatóságokkal, hogy a főszorozás megkezdését táviratilag fogja elrendelni s a távirati rendelet akként értelmezendő, hogy abban az esetben, ha valamelyik sorozójárásban a főszorozásnak elrendelendő kezdőnapja oly időpontra esnék, mely időpontban a főszorozásnak e sorozójárára nézve a fölterjesztett tervek szerint már folytatólagosan folytania kellett volna s így ebben a sorozójárásban zavar nélkül már nem lehet a sorozást megkezdni: akkor a főszorozás nem ebben a sorozójárásban és azon a napon, amely sorozójárára nézve a tervezetben megállapított első működési nap a főszorozás általános kezdőnapja után legközelebb következik. Mindaddig azonban, amíg a vonatkozó távirati rendelkezés le nem érkezik, az állításköteleseknek beidézése iránt intézkedés nem történhetik. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy azokban a sorozójárásokban, melyekben a már fölterjesztett utazási és működési tervek szerint a sorozásnak augusztus elseje előtt kellett volna megkezdődnie, új működési és utazási terv készítenő, még pedig olyan módon, hogy a sorozás szeptember 15-ig okvetlenül befejezhető legyen.

— **Sztrájkolnak a cséplők.** A nagy-mágocsi uradalom központi majorjából tegnap délelőtt távbeszélő útján értesítették a hatóságot, hogy sztrájkba léptek a cséplőmunkára elszegődött privigyei tótok. T a r y István járási főszolgabíró személyes közbelépése után rövid néhány perc alatt helyreállott a béke, s az elégedetlenkedők azonnal folytatták félbehagyott munkájukat.

— **Forró vízbe esett kisleány.** Antal Ferenc Mindszenti majori béres felesége az elmúlt vasárnap kukoricát főzött s a forró vízel teli üstöt, melyben az ujdonság számba menő tejes kukoricát főzte, a konyha közepén helyezte el. Antalné a kamrába ment egyetmáserért, de míg ő ott időzött, Mariska nevű két éves kislánya, aki eddig az udvaron játszott, bebotorkált a konyhára s a forró vízel teli üstöt magára rántotta. Az ártatlan csöppség egynapi szenvedés után behalt égési sebeibe. Kis holttestét e hó 29-én fölboncolták, a gondatlan anya ellen pedig megindult a vizsgálat.

— **Játék a pisztolyal.** Ily cím alatt lapunk múlt számában megírtuk, hogy Csányi Pál Mindszenti gazda 12 éves Pali fia a szentesi vásárról hazatértében, apja forgópisztolyával véletlenségből meglőtte magát és a szenvedett sérülésekbe behalt. Mint most értesülünk, a kis Csányi fii nem az apja revolveréből sebezte magát halálra, hanem a fegyver Gál Lajos vasuti pályáőrre volt, akinél a fii szolgált s akivel együtt voltak Szentesen a vásáron. Szülői csak akkor tudták meg a szomorú hirt, amikor gyermekük már kiterítve feküdt a vármegyei közkórház hullakamrájában.

— **Az új gabona-üzletet** úgy látszik, rokonszenvvel fogadta Mindszenti és vidéke közönsége. Mint a jelek mutatják, a gazdaközönség mindjobban érdeklődik az öreg takarékos új vállalata iránt, mert értesülésünk szerint elég serényen folyik a gabona-bevásárlás. Megélénkült újra a régi Gruner-féle magtár környéke. A takarékos gabonabevásárlól Elek Ignácot alkalmazta, akinek személye garanciát nyújt arra, hogy a közönség igényei minden irányban kellően lesznek kiszolgálva.

— **Az asszony miatt.** Múlt év őszén Minyó Ádám, a felesége és Vince Mihály tápéi legény együtt mulattak a korcsmában. Mulatás közben Vince, aki valóságos réme a falunak rátámadt Minyó más állapotban levő feleségére, a szegény asszonyt földre teperte s ütlegetni kezdte. Minyó felesége védelmére sietett s nyitott bicskájával kiszúrta Vince szemét. A szegedi kir. törvényszék büntető tanácsa két évi fegyházra ítélte ezért a cimbalmost. Ezt a büntetést a tábla is

helybenhagyta, a Kuria pedig a semmisségi panaszt elvetette. A Kuria határozatát kedden hirdették ki Minyó előtt akit rögtön le is tartóztattak. Az embert bekísérte a felesége és hat apró gyermeke is, akik közül a legöregebb sem több tíz évesnél. A végső döntést sikoltozva vették tudomásul s az asszony azt kiáltozta, hogy gyermekeit a Tiszába hajigálja, ha a kenyérkeresőjüket nem engedik szabadon. A szerencsétlen asszonyt csak nehezen lehetett a törvényszéki épületből siró porontyaival együtt eltávolítani.

— **Árad a Tisza.** A Tisza napok óta állandóan árad. Az emelkedés oka az, hogy a felsővidéken nagy esőzések, sok helyen felhőszakadások voltak s a meggyülemlett vizet nem tudja gyorsan levezetni a Tisza medre. Veszedelemtől azonban még nem kell tartani.

— **Szabadság a jegyzőknek.** A belügyminiszter egy rég óhajtott rendeletet hozott a jegyzők érdekében. A községi és körjegyzők ezután négy heti szabadságra mehetnek, ami eddig vagy egyáltalán nem, vagy csak igen nehezen volt elérhető. A helyettesítésről ők tartoznak gondoskodni, de ennek költségeit a község viseli.

— **Szarvasmarha és sertésdíjazás.** A Csongrádvármegyei gazdasági egyesület f. évi augusztus hó 14. napján Csanyteleken, 21-én Mindszeaten szarvasmarha és sertés díjazást, Szentesen pedig augusztus 25. napján tenyész-szarvasmarha díjazást rendez, melyek díjait és feltételeit lapunk következő számában részletesen fogjuk közölni.

— **Kóbor kutyák.** Tegnap reggel dobszó adta hírül, hogy kutyákat szájkosár nélkül utcára engedni tilos. Községünkben állandóan sok kutya ácsorgott az utcákon s most a legmelegebb idő beálltával nagyon is indokolt a hatósági rendelkezés.

— **Hol készülnek a legszebb írógépmunkák és sokszorosítások?** Régen érzett hiányt pótol a „COPING FAIR“ gépiró és sokszorosító iroda (Budapest, V. Nádor-utca 8.) Itt készülnek a legszebb írógépmunkák a legpontosabb kivitelben és a kövön, gyorsajtóval lehozott írógépmunka sokszorosítások olyannyira tökéletesek, hogy még a szakavatott szem is azt hiszi, hogy minden egyes példány külön lett írógépen megírva. Olvasóink ha írógépmunkára és sokszorosításra szükségük van, el ne mulassák e cég olcsó árajánlatát bekérni.

Szerkesztői üzenet.

D. Köszönjük. Jövő számunkban jön.

F. A messze távolból küldött levele, melyre még visszatérünk, igen jól esett s máskor is örömmel fogadjuk kedves sorait.

Jég-eladás.

Naponta 4–6 óra között jég különként 8 fillérért kapható Vig Dánielnél Mindszentben.

Megvételre kerestetik

20–25 darab Önszegélyző Szövetkezeti részvény. Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában.

— **Papirszalvéták** a leggyönyörűbb új mintákban most érkeztek Horváth A. papirkereskedésébe. Modern levélpapírokban és írószerekben legnagyobb választék. Csakis elsőrendű áruk!

Új gabona-üzlet!

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy üzletkörét kibővítette

GABONA-BEVÁSÁRLÁSSAL.

Mint a „Magyar Általános Hitelbank“ bizományosa, vásárol mindennemű gabonát a legmagasabb napi-árakon.

Elfogad beraktározásra gabonát későbbi leszámolásra s reá megfelelő készpénz-előleget ad.

Főtörekvése, hogy úgy a helybéli, mint vidéki közönséget a legelőzékenyebben kiszolgálja és bizalmát kiérdemelje.

Netaláni esetben készséggel szolgál felvilágosítással a takarékpénztár vezetősége.

A gabona-bevásárlási helyiség és iroda a régi Grüner-féle magtárnál Kertész Mór úr házában van elhelyezve.

Mindszent, 1910. július 15.

A Mindszenti Takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

Ujonnan berendezett nagy raktár mindennemű és nagyságu kész vizmentes ponyvák sátrakra és gépekre valók. Jutta, len és kender

gabona zsákok

minden nagyságban és legolcsóbbtól a legfinomabbig. Vitorla-vásznak különféle minőségekben legolcsóbb árakban árusítatnak el

Bisám Zsigmond

liszt- és fűszer-üzletében, Hódmezővásárhely, Kossuth-tér, (Bakay-ház.)

Kókusz-kötél.

Raffia-háncs.

Meghívó.

Összetartás Szövetkezet f. a.

folyó évi július hó 31-én d. u. 3 órakor tekintet nélkül a megjelenő tagok számára saját helyiségében tartandó

Rendkívüli közgyűlésére.

Napirend:

- 1) Mérleg bemutatása.
  - 2) Netáni indítványok.
- Mindszent, 1910. július 18.

Összetartás Szövetkezet f. a.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

Beretvás-pasztillát,

amely tíz perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Ára 1 K 20 f. Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti: Beretvás Tamás gyógyszerész, Kispesztén. — Három dobozzal ingyen postai szállítás. 14–52